

der Domsforhandling for Højesteret, beror det dog paa Retten, om og hvor meget der skal optegnes af Vidneforklaringerne.

Den foreslaaede Ændring gaar ud paa at udvide denne for Tilfælde, hvor Paaanke ikke kan ske, eller dog kan regnes for ganske usandsynlig, givne Regel til at omfatte alle Tilfælde af Domsforhandling, dog saaledes at Retten, naar Vidneforslen finder Sted for Underret eller for Landsret, ved Afgørelsen af om Protokollation skal finde Sted, særlig bør tage Hensyn til Ønsker fra Parters Side og til, at der af Hensyn til en sandsynlig Paaanke af Sagen optegnes saa meget, som efter Rettens Skøn kan faa Betydning under Sagens Behandling for højere Ret. Paabudet om vidtløftig Protokollation vil nemlig paa mange Maader være uforeneligt med og hemmende for den ved Retsplejeloven indførte mundtlige Procedure og er tilige, bortset fra Hensynet til en mulig Paaanke af Sagen, ganske overflødig, naar Vidnerne føres under Domsforhandlingen, d. v. s. for den Dommer eller de Dommere, der skal afsige Dom i Sagen.

Endelig skal bemærkes, at i den nye norske Civilproceslov af 13. Aug. 1915 (§ 12⁸) er Protokollationen af Forklaringer, der afgives under Hovedforhandlingen, begrænset i endnu højere Grad end her foreslaaet.

Til § 9.

I den 2den Proceskommissions Forslag af 1877 og den 3die Proceskommissions Forslag af 1899 ligesom i det i 1901 af Regeringen fremsatte Forslag til Lov om den borgerlige Retspleje var et Beløb af 400 Kr. sat som Grænsen for de formuerlige Søgmaal, der er henlagt til Underretternes Afgørelse. Denne Sum bevaredes uforandret under Rigsdagens Behandling af Lovforslaget i de følgende Aar, indtil den i det Forslag til Lov om Rettens Pleje, der fremsattes af Regeringen i Rigsdagssamlingen 1906—07 (§ 202) samtidig med, at Landsretternes Arbejde i øvrigt lettedes betydeligt ved Bestemmelserne om Landsretssagers Forberedelse ved Underret, nedsattes til 300 Kr., hvilket Beløb derefter er bibeholdt i Retsplejeloven af 1908, 1909 og 1916.

Der har nu vist sig at være betydelig Stemning saavel i Dommer- som i Sagfører kredse for at faa dette Beløb sat en Del op under Hensyn dels til, at Pengene — selv bortset fra de i Øjeblikket herskende særlige Forhold — er sunket betydelig i Værdi, siden Grænsen fastsattes,

dels til at en Forhøjelse af Beløbet maa antages at medføre en heldigere Fordeling af Arbejdet mellem de forskellige Retter og ved at forøge Antallet af de Sager, der skal afgøres af Underretterne, vil fremme Retsplejens Mundtlighed og Umiddelbarhed. Paa den anden Side maa det anses betænkeligt at sætte Grænsen altfor højt, idet Retsplejelovens Forskrifter om Behandling af borgerlige Underretssager, hvorefter Parterne skal medbringe deres Dokumenter og altid være beredte til at forhandle Sagens Realitet mundtlig i det første Retsmøde uden nogen som helst anden skriftlig Forberedelse end den Stævning, hvormed Sagen er indledet, i Almindelighed vanskeligere kan anvendes overfor store Sager end overfor smaa. Det ovenfor omtalte Udvalg af Dommere og Sagførere m. fl. har foreslaaet Grænsen sat til 500 Kr., medens Højesteret har udtalt Ønske om, at Summen forhøjes yderligere f. Eks. til 1 000 Kr., hvilket ogsaa er indstillet af Den danske Dommerforening i en fra denne Forening modtagen Henvendelse.

Under Hensyn til de forskellige ovenfor anførte Synspunkter foreslaas det, at Grænsen sættes til 800 Kr.

Det tilføjes, at efter den nye norske Civilproceslov (§ 357, 3die Stykke), kan en Sag ikke uden særlig Tilladelse indankes for Højesteret; medmindre dens Formueværdi overstiger 1 000 Kr.

Til § 10.

I Retsplejeloven af 1909 blev der indført den Undtagelse fra det almindelige Paabud i Loven af 1908 om Landsretssagers Forberedelse ved Underret, at Forberedelsen i Tilfælde, hvor Indstævntes Underret har Tingsted i samme Retskreds som Landsretten, skal foregaa ved Landsretten selv. Den foreslaaede Ændring af § 338, 2det Stykke, gaar ud paa, at det for yderligere at fremme Umiddelbarhed i Retsplejen udtrykkelig hjemles Parterne Ret til uden Hensyn til, hvor Indstævnte har Bopæl, at vedtage Sagens Forberedelse ved Landsret. Reglen om Landsretssagers Forberedelse ved Underret skyldes væsentligst Hensynet til Parterne selv; men dette Hensyn falder bort, naar Parterne er enige om at fravige Reglen. Den foreslaaede Ændring vil heller ikke medføre nogen Ulempe eller Ulejlighed for Vidner, idet Bestemmelserne om deres Mødepligt (§§ 171 og 172) ikke paavirkes deraf.

Ændringen af § 338, 3die Stykke, til sigter kun nøjere at sige, hvad der utviv-